

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCCCCXLVII. ad annum MDXXVII.

Parisiis, 1644

Inhaltsverzeichnis

urn:nbn:de:hbz:466:1-15644

ANNO CHRISTI 1527. bituros. Et tum demum donabit nobis Dominus sua pietate tantopere a fidelibus exoptatam atque expetitam pacem & tranquillitatem in hac vita: & post huius vitæ cursum consummatam felicitatem. At vero quia scimus non satis esse ad hæc obtainenda fideles adhortari, nisi rebelles conuenienti distinctione reprimantur, salutari antidoto decreuimus huic negotio prouidere. Auctoritate itaque, qua fungimur, omnes in nostra prouincia constitutos, qui tam impia dogmata ausu temerario afferere, docere, scribere præsumperint, his scriptis sententia excommunicationis innodamus; nec non & eos qui illis auxilium, consilium, aut fauorem quoquis modo fuerint imparati. Sub eadem quoque poena omnibus nobis subditis inhibemus, ne Lutheri libros, siue Lutheranorum quorumcumque, retinere præsumant, qui ad pestilentem doctrinam promouendam conscripti sunt.

INDEX DECRETORVM AD MORES
PERTINENTIVM.

- I. Frequentandas esse preces in ecclesiis pro tranquillo statu totius ecclesie & regnorum orbis Christiani.
- II. Omnem exactiōnēm indebitam pro sacramentorum aliarumque rerum diuinārū administratiōne esse a viris ecclesiasticis sumūpere deuitandam.
- III. Quod promouendi ad sacros ordines exhibeant literas testimoniāles de sufficientia etatis & honestatē vitæ sue.
- IV. Neminem ad sacrum subdiaconatus ordinem esse promonendum, nisi sufficientem exhibeat titulum beneficiale, vel patrimoniale.
- V. Quomodo diœcesani examinare debent petentem literas dimissorias, antequam illas ipsi concedant.
- VI. Diligentem etiam inquisitionem debere fieri a diœcesanis super &
- tate, moribus & literatura iam promotorum ad sacerdotium.
- VII. Promotos in curia Romana ad sacros ordines non esse admittendos ad illorum executionem, nisi prius a diœcesanis fuerint examinedi.
- VIII. Instituendi ad curam animarum diligenter ante examinationērur a diœcesanis, an sint idonei gerenda illi prouinciae.
- IX. Ad beneficia ecclesiastica obtinenda assumantur idonei a diœcesanis, qui suo erga Deum & ecclesiam rite fungantur officio.
- X. Quotidianas distributiones satis largas & sufficiētes assignari debere iis qui diuino officio in ecclesiis celebrando intersunt.
- XI. Curati resideant in suis ecclesiis, nisi sint legitime excusati, & populum sibi commissum diligenter instruant documentis fidei & morum.

654 CLEMENS CONCILIVM CAROLVS V. IMP.
P.VII. FRANCISCVS I. R. FRANC.

ANNO
CHRISTI
1527.

- XII. De iis quæ curati suos studiose debent admonere parochianos ad ipsorum salutem.
- XIII. De fundationibus antiquis ecclesiarum accurate obseruan-dis, & sedulo complendis.
- XIV. In oratoriis priuatis sine diœcesani facultate non esse celebrandum, neque in capellis hospitiorum, neglecta ecclesia parochiali.
- XV. Die dominico non celebrentur Missa in capellis, etiam ex fundatione, nisi post completam Missam parochialem.
- XVI. In ecclesiis nihil in honestum aut indecens fieri debere, quo diuinum impediatur aut minus reverenter audiatur officium.
- XVII. Psalmodia mature & cum distinctione peragatur: ac musicus cantus, organorumque modulatio, ad deuotionem excitans, non lasciuiam, in ecclesiis exhibeat.
- XVIII. De horis canoniciis, debite, reverenter & honeste in ecclesia decantandis, distincto tempore & congruo pulsu.
- XIX. De iisdem integre, mature & devote legendis a viris ecclesiasticis, sine aliquo levitatis aut irreligiositatis exemplo.
- XX. De tabula officiariorum in choro ponenda, & tempore ingressus in chorum, cum diuinum celebratur officium.
- XXI. Canonici, cum primum recepti fuerint in consortium capituli, suos fructus integre recipient, si ne dilatione aut expectatione per aliquot annos.
- XXII. De regulari disciplina, in vieti, vestitu & moribus, in monasteriis tam religiosorum quam monialium exacte obseruanda.
- XXIII. De honestate morum in vita & habitu a clericis seruanda, sine uestiis preciosarum pompa & luxu.
- XXIV. Qualis debet esse habitus clericorum, & virorum ecclesiasticorum.
- XXV. De honestate clericorum obseruanda in incessu, conuersatione cum laicis, in euitatione chorearum, & actionis ludorum scenicorum.
- XXVI. Incontinentes sacerdotes & concubinarios clericos, itidem venatores, & negotiis secularibus deditos, graui ter esse puniendos.
- XXVII. Quid agendum, quando prioratus religiosorum aut monialium, non habent prouentus sufficientes ad plurimum in illis locis educationem.
- XXVIII. De numero monialium in monasteriis earum instituendo, perpetuaque ipsarum clausura vigilanter obseruanda.
- XXIX. De visitatione & reformatio[n]e diligentii hospitalium, leprosarium, & similiu[m] domorum, facienda per eos, ad quos idipsum legitime spectat, & de gubernatoribus earumdem domorum.
- XXX. Confratrias non esse de nouo erigendas, nisi ex consensu & approbatione diœcesanorum: antiquarum autem statuta & fundationes, ut visitentur, illis exhiberi debere.
- XXXI. De excommunicationibus non concedendis, nisi pro ardua & graui causa: neque decernendis pro iniuriis verbalibus, nisi sint admodum atroces, de quo officiales locorum diuidicent.
- XXXII. Diœcesani per se, aut vicarios suos, visitent frequenter parochias, in quibus audient hereticos habitare, & ad illorum exterminationem atque extirpationem pro viribus elaborent.
- XXXIII. Libri de fide & moribus differentes non imprimantur

ANNO
CHRISTI
1527.

amplius, nec alibi impressi ven-
dantur: sine speciali diæcesano-
rum auctoritate & permissione,
qui eos prius visitent.

XXXIV. Libros lingua vernacula
compositos, & de fide ac moribus
tractantes legi usculo non debere:
nisi a diæcesanis ante visitati sint
& approbati, atque permisæ ut
publice legantur.

XXXV. Non esse admittendos quo-
cumque ad exercendum predi-
cationis ad populum officium,
nisi a diæcesanis approbati fac-
rint & missi.

XXXVI. Quales esse debent verbi
diuini predicatorum, & quid po-
tissimum predicare studeant, &
quibus vii sermonibus.

XXXVII. Solos illos mendicantes

habere potestatem absoluendi, qui
ante per suos prelatos diæcesanis
presentati fuerint, & per eosdem
commisisti.

XXXVIII. Abbates sacramentum
confirmationis non conferant,
nec calicum consecrationem atten-
tent: nisi diæcesano ante exhibue-
rint speciale (si quod habent) su-
per hoc privilegium.

XXXIX. Cum quanta reuerentia
grauitate, & honestate sacra-
mentum matrimonii est susci-
piendum.

XXX. Imagines sacre precedente
episcopi visitatione, in ecclesiis
collocentur, neque pretextu noui
miraculi erigatur capella aut al-
tare nouum, nisi episcopus loci de
eo negotio ante definierit.

P R A E F A T I O.

IN nomine Domini, Amen. Sequuntur constitutiones e-
ditæ in sacro prouinciali Concilio Senonensi, celebrato
Parisiis per reuerendissimum in Christo patrem & domi-
num dominum Antonium, miseratione diuina & sanctæ
sedis apostolicæ gratia tituli sanctæ Anastasij sacrosanctæ
Romanæ ecclesiæ presbyterum cardinalem, archiepisco-
pum Senonensem, Galliarum & Germaniæ primatem,
Franciæ cancellarium, & reuerendos in Christo patres e-
piscopos, suffraganeos eiusdem reuerendissimi patris, vi-
delicet episcopos, Carnotensem, Parisiensem, Melden-
sem, Antissiodorensem, Trecensem, Niuernensem, &
Petrum de Stella, vicarium episcopi Aurelianensis, per
eumdem reuerendissimum admissum, vna cum clero to-
tius prædictæ prouinciæ, legitime congregato & euocato
anno ab incarnatione Domini 1527. die tertia mensis Fe-
bruarii, qua fuit inchoatum prædictum Concilium, & con-
tinua prosecutione deductum usque ad nonam diem Octo-
bris anni vicesimi octaui supra millesimum & quingentesi-
mum. Qua quidem die extrema fuit manus supradicto
Concilio imposita.